

Sygn. akt VIII Gz 373/16

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Piotr Sałamaj (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Agnieszka Woźniak

SR del. Rafał Lila

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2016 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 19 lipca 2016 r., sygn. akt XI GCo 150/16, w przedmiocie oddalenie wniosku o wyłączenie sędziego Aleksandry Wójcik-Wojnowskiej

postanawia:

I. oddalić zażalenie,

II. zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

SSO A. Woźniak SSO P. Sałamaj SSR del. R. Lila

UZASADNIENIE

W dniu 18 maja 2015 r. pozwana złożyła wniosek o wyłączenie sędziego Aleksandry Wójcik-Wojnowskiej od rozpoznania sprawy, wskazując, że sędzia prowadząca sprawę bezpodstawnie faworyzuje powoda, bezpodstawnie nie dopuściła do udziału w sprawie pełnomocnika spółki, przez co pozwana nie mogła bronić się w sądzie. Bezpodstawnie też miała obciążyć pracownika spółki wysoką grzywną, sugerując że jej niestawiennictwo na rozprawie było celowym działaniem i nie zaprotokołowała pełnego usprawiedliwienia J. Z.. Pozwana zarzuciła sędziemu także bezpodstawne odroczenie ogłoszenia wyroku w sprawie, nadto zarzuciła wzywaniem na rozprawę spółki (...) a nie jej prezesa, mimo że pozwana miała to wskazać w sprzeciwie.

Sędzia Aleksandra Wójcik-Wojnowska w oświadczeniu z 18.05.2016 r. wskazała, że nie zachodzi wobec niej żadna z przyczyn wyłączenia opisanych w art. 48 § 1 k.p.c. oraz że nie pozostaje z żadną ze stron w stosunku osobistym, zawodowym, ani żadnego innego rodzaju, który mógłby rzutować na jej bezstronność.

Postanowieniem z dnia 19 lipca 2016 r. Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie oddalił wniosek o wyłączenie sędziego Sądu Rejonowego Aleksandry Wójcik-Wojnowskiej od orzekania w sprawie toczącej się przed Sądem

Rejonowym Szczecin -Centrum w Szczecinie pod sygnaturą akt XI GC 1248/15, wskazując że nie zachodzą przesłanki uzasadniające wyłączenie sędziego w przedmiotowej sprawie.

W uzasadnieniu wskazano, że większość zarzutów sformułowanych we wniosku w istocie nie wiążą się z instytucją wyłączenia sędziego, ale z ewentualnym odwołaniem się od niekorzystnego wyroku i jeżeli taki wyrok zapadnie kwestia ograniczenia prawa do obrony, czy przeprowadzenia bądź nieprzeprowadzenia określonego dowodu będzie poddana analizie Sądu odwoławczego. Podobnie takiej ocenie poddana może być zasadność odroczenia ogłoszenia wyroku i wpływu takiej decyzji procesowej na np. ważność postępowania. Wreszcie tak samo rzecz się ma z grzywną nałożoną na świadka za niestawiennictwo, jest to orzeczenie zaskarżalne i świadek zawsze mógł ze środka zaskarżenia skorzystać i korzysta. Natomiast jedynym merytorycznym zarzutem jest faworyzowanie powoda. Analiza akt sprawy nie wskazuje jednak na istnienie takiego faktu, dlatego wniosek pozwanej jako nieuzasadniony podlegał oddaleniu.

Pozwana spółka zaskarżyła powyższe postanowienie w całości wnosząc o jego uchylenie. Zarzuciła błędne uznanie, że nie istnieją obawy co do bezstronności sędziego podczas gdy, w jej ocenie sędzia prowadząca sprawę bezpodstawnie faworyzuje powoda, bezpodstawnie nie dopuściła do udziału w sprawie pełnomocnika spółki, przez co pozwana nie mogła bronić się w sądzie. Bezpodstawnie też miała obciążyć pracownika spółki wysoką grzywną, sugerując że jej niestawiennictwo na rozprawie było celowym działaniem i nie zaprotokołowała pełnego usprawiedliwienia J. Z.. Dalej pozwana zarzuciła bezpodstawne odroczenie ogłoszenia wyroku w sprawie, nadto zarzuciła wzywianie na rozprawę spółki (...) a nie jej prezesa, mimo że powódka miała to wskazać w sprzeciwie.

W odpowiedzi na zażalenie powód wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Przesłanki wyłączenia sędziego od rozpoznawania danej sprawy reguluje art. 48-49 k.p.c. Dyspozycja art. 48 k.p.c. stanowi o obligatoryjnych przesłankach wyłączenia sędziego z mocy prawa. Niezależnie od przesłanek obligatoryjnych wyłączenia sędziego wymienionych w art. 48 k.p.c., sąd wyłącza sędziego na jego żądanie lub na jego wniosek, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie.

Mając na uwadze treść zacytowanego powyżej przepisu należy wskazać, że wyłączenie sędziego może być uzasadnione również przez okoliczność nie mającą cech stosunku osobistego między sędzią a jedną ze stron postępowania. Podkreślenia wymaga również fakt, że art. 49 k.p.c. w cytowanym kształcie obowiązuje od dnia 1 lipca 2009 r., a zmiana jego treści związana była z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 czerwca 2008 r. (OTK – A 2005/5/84). Trybunał w swoim orzeczeniu podkreślił, że gwarancje bezstronności sędziowskiej nie mogą być ograniczone jedynie do stworzenia możliwości wyłączenia sędziego ze względu na istnienie bezpośrednich relacji o charakterze osobistym, ale także w razie wystąpienia okoliczności, które mogą budzić uzasadnione wątpliwości co do wydania orzeczenia opartego na w pełni zobiektywizowanych przesłankach. Powyższa zmiana poszerzyła zatem katalog okoliczności, które mogą leć u podstaw wyłączenia sędziego. Również, sposób rozumienia uzasadnionych wątpliwości co do obiektywizmu i bezstronności sędziego został określony w judykaturze. Należy wskazać, że do stwierdzenia braku bezstronności sędziego nie wystarczą jakiejkolwiek okoliczności zachodzące w odniesieniu do sędziego, lecz tylko takie, które mogłyby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności. Strona powinna przytoczyć konkretne fakty, które wyrażają uzasadnioną obawę o brak bezstronności sędziego. Zatem o możliwości wyłączenia od rozpoznania sprawy nie decyduje samo odczucie strony, ale odczucie co do tych wątpliwości musi być uzasadnione w okolicznościach danej sprawy (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 30 grudnia 2013 r., III AUz 117/13; postanowienie SA w Poznaniu z 7 lutego 2014 r., I ACz 130/14). W tym kontekście warto podkreślić, że istotne są nie subiektywne wrażenia strony o konieczności wyłączenia sędziego, lecz konkretne fakty, świadczące o różnym traktowaniu stron, nieprzychylności wobec jednej ze stron, co uzasadniać mogłoby subiektywne wątplenie o bezstronności sędziego. Tylko takie traktowanie może u strony (a także u postronnych) wywoływać wątpliwości co

do bezstronności sędziego i stać się przyczynkiem do jego wyłączenia (postanowienie SA w Szczecinie z 28 sierpnia 2012 r., I AUz 95/12).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy oraz analizując podniesione przez wnioskodawcę okoliczności, w ocenie Sądu odwoławczego, w niniejszej sprawie nie wystąpiły żadne obiektywne przesłanki świadczące o braku bezstronności sędziego Sądu Rejonowego Aleksandry Wójcik-Wojnowskiej i w efekcie uzasadniające wniosek o ich wyłączenie. Pozwana spółka uzasadnia brak bezstronności sędziego procedowaniem przez niego w niniejszej sprawie, tj. podnosi argumenty dotyczące decyzji podejmowanych w niniejszym postępowaniu, które przybierają postać orzeczeń lub zarządzeń. Przypomnieć bowiem należy, że przesłanką skutecznego wniosku o wyłączenie sędziego nie może być subiektywne przekonanie pozwanej o wadliwości rozstrzygnięć z jego udziałem, czy zaprezentowanie przez Sąd odmiennej ustaleń faktycznych czy oceny prawnej zapadłego rozstrzygnięcia (postanowienie SN z 20 lutego 1976 r., II CZ 8/76). Sąd rozpoznający wniosek o wyłączenie sędziego nie bada zasadności i prawidłowości czynności podjętych w sprawie przez sąd orzekający (postanowienie SN z 28 sierpnia 1996 r., sygn. I PO 8/96), a zarzutów dotyczących treści wydanych w tej bądź innej sprawie orzeczeń nie można uznać za powołanie się na podstawę z art. 49 k.p.c. (por. postanowienie SN z 26 marca 1997 r., III AO 5/97, OSNP 1997/24/502, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 10 października 2013 r., I AUa 156/13). Zarzuty dotyczące wydanego w sprawie orzeczenia bądź opierające się na naruszeniu przepisów procesowych w toku postępowania mogą uzasadniać wniesienie środka odwoławczego, a nie wniosku o wyłączenie sędziego (patrz postanowienie SN z 8 marca 1972 r., I PZ 9/72). Jedynie na marginesie należy wskazać, że w myśl art. 382 k.p.c. sąd drugiej instancji, na wniosek strony, rozpoznaje również te postanowienia sądu pierwszej instancji, które nie podlegały zaskarżeniu w drodze zażalenia, a miały wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Z tych względów strona ma również możliwość skontrolowania „decyzji” podjętych czy podejmowanych przez Sąd, na które nie przysługuje środek zaskarżenia.

Sąd odwoławczy w związku z jedynym merytorycznym zarzutem, którym jest zarzut bezpodstawnego faworyzowania powoda, szczegółowo przeanalizował akta sprawy prowadzonej w Sądzie Rejonowym pod sygnaturą VIII Gz 282/16 i doszedł do przekonania, że nie ma w nich śladu takiego zachowania się sędziego Sądu Rejonowego Aleksandry Wójcik-Wojnowskiej, które wskazywało by na przychylny stosunek do jednej ze stron postępowania, kosztem drugiej strony. Nie są przejawami tego stosunku ukaranie świadka grzywną, ewentualny brak zaprotokołowania pewnych wypowiedzi świadka, niedopuszczenie do udziału w postępowaniu w charakterze pełnomocnika osoby, która nie posiadała pełnomocnictwa. Z akt sprawy nie wynika również, żeby Sędzia, którego wniosek dotyczy zarzucał świadkowi czy stronie przedłużanie postępowania. Być może skarżącemu chodzi o fragment uzasadnienia postanowienia o ukaraniu świadka grzywną, w którym wskazano na pewną nieprawidłową praktykę stosowaną czasami przez strony postępowania i związane z tym ryzyko przewleczenia postępowania.

Niezależnie od tego należy stwierdzić, że strona nie może, poprzez składanie nieuzasadnionego wniosku o wyłączenie sędziego, wpływać na skład sądu rozpoznającego sprawę, do czego rozpoznawany wniosek wydaje się zmierzać (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 15 marca 2013 r., I ACz 433/13).

Biorąc powyższe pod uwagę na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił zażalenie jako bezzasadne.

Z uwagi na fakt, że niniejsze orzeczenie jest orzeczeniem kończącym postępowanie wywołane wnioskiem pozwanego o wyłączenie sędziego, to w myśl przepisu art. 108 § 2 k.p.c. należało rozstrzygnąć o kosztach tego postępowania. Ponieważ zażalenie zostało oddalone, to stroną wygrywającą postępowanie zażaleniowe jest powód (art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.), a na poniesione przez niego koszty składa się wynagrodzenie reprezentującego go zawodowego pełnomocnika w stawce minimalnej, tj. 300 zł (§ 12 ust. 2 pkt 1) w zw. z § 6 pkt 4) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...).

SSO A. Woźniak SSO P. Sałamaj SSR del. R. Lila